

การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Imagine and Creative Story Writing Exercises With Local Information for the Sixth Grade Students

วนิดา กุลภัทร์แสงทอง*

Wanida Kullapatsaengthong

มาเรียม นิลพันธุ์**

Maream Nillapun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสังเกตพฤติกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการเขียนเรื่องที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.66/86.67 2) ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรื่องของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนมีความเห็นด้วยมากที่สุดว่าแบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น นักเรียนใช้ภาษาไทยและเลขไทยได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่อง/การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

Abstract

The objective of this study was to develop Thai story writing exercises with local information for sixth grade students at Tedsabansriboonyanussorn School, Krathumban Samutsakhon. The research instruments used for gathering data were 4 lesson plans and 4 imaginative and creative story writing exercises with local information, an achievement test, questionnaire and observation form ability in story writing taught by imagine and creative story writing exercises with. The research results found that: 1) The efficiency index was 84.66 / 86.67; 2) The students' learning achievement before and after learning through the exercises was significantly different at .01 level. That is to say, the learning achievement after learning

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

through the exercises was higher; 3) The students highly agreed that rht exercises helped them have imagination as well as and creative thinking and use Thai Language and Thai numbers correctly.

Keyword: the development of story writing exercises/imagine and creative story writing

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนไทย ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันและเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 3-7) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติและเป็นเครื่องมือช่วยจรรโลงใจ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะซึ่งจะต้องฝึกฝน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้เกิดความชำนาญจนสามารถใช้สื่อสารให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านการเรียน ดังนั้นในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน 5 สาระ คือ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดูและการพูด 4) หลักการใช้ภาษาไทย 5) วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 9) การเขียนเป็นทักษะการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้ตรงตามที่ต้องการ ซึ่งต้องอาศัยการนำถ้อยคำและความรู้จากประสบการณ์ต่างๆ มาเรียบเรียงลำดับของความคิดให้ต่อเนื่องกัน ด้วยเหตุนี้การเขียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะแสดงถึงพฤติกรรมการสร้างสรรค์ของผู้เขียนด้วย การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นผลิตผล

ของความคิดริเริ่มอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่าเขาได้ผลิตผลงานซึ่งมีขึ้นเดียวในโลกด้วยตัวเอง ดังนั้นการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านการสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2550: 1 - 4) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเห็นได้ชัดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กล่าวถึงคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าต้องมีทักษะเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 36)

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2550 และ 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่ามีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 75.50 และ 77.11 ตามลำดับและพบว่าทักษะที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือทักษะการเขียนคือร้อยละ 64.50 และ 67.00 ตามลำดับ (โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ 2550: 51, 2551-60) จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 2 (ระดับประถมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2550 และ 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.58 และ

42.14 ตามลำดับ โดยเฉพาะในสาระที่ 2.1 การเขียน มีค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนเพียงร้อยละ 61.60 และ 43.20 ตามลำดับ ในระดับประเทศมีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 37.20 และ 40.80 เท่านั้น (สำนักงานทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2552) ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่ทราบว่าจะเขียนเรื่องอย่างไร จึงมักจะเขียนเป็นข้อความสั้นๆ ไม่ก็ประโยคเท่านั้น ขาดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเขียนเรื่อง อาจเนื่องมาจากขาดการฝึกคิดหรือขาดสื่อ กิจกรรมที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดและจินตนาการ ปัญหานี้มีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องได้รับการแก้ไข

นวัตกรรมหนึ่งที่มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนและมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนอย่างมากคือ แบบฝึก ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เป็นการเน้นย้ำ ซ้ำ ทวน เนื้อหาและฝึกฝนบทเรียนสอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกฝน (Drill Theory) ซึ่งเชื่อว่าเด็กจะเรียนรู้โดยการฝึกทำสิ่งนั้นซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง จนเกิดทักษะ ผู้สอนควรเริ่มต้นสอนจากการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง บอกสูตร หรือกฎเกณฑ์ แล้วให้เด็กทำแบบฝึกหัดจนเกิดความชำนาญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 17) ซึ่งสอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ (โรงเรียนครุฑทหาร: 2552) กฎของการฝึกหัด (Law of Exercise) การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้อง อันจะนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้ มีงานวิจัยหลายเรื่องที่สอนโดยให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกเช่น งานวิจัยของอรุณวรรณ รัตนเดชกัจจาย (2547: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลการเรียนรู้ทางการเขียน

ร้อยแก้วก่อนและหลังใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและงานวิจัยของสิริพร กอบแก้ว (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และงานวิจัยของมณฑนกร เจริญรักษา (2552: 120) ซึ่งได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีระดับทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

จากแนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะที่สำคัญของการเรียนภาษาไทยทักษะหนึ่งเพราะเป็นทักษะที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยผู้เขียนจะได้ใช้จินตนาการภาษาใช้ถ้อยคำสำนวนต่างๆ อย่างหลากหลายที่จะทำให้อ่านเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน สามารถมองเห็นภาพเจตนาของผู้เขียนและเกิดความซาบซึ้งต่อสุนทรียภาพของภาษาและเป็นทักษะที่สมควรจะได้รับการฝึกฝนโดยแบบฝึกเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ช่วยกระตุ้นส่งเสริมการใช้ทักษะทางภาษาและส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้การสอนภาษาไทยยังสามารถส่งเสริมคุณลักษณะรักความเป็นไทย ตามตัวชี้วัดที่ 7.2 พฤติกรรม บ่งชี้ที่ 7.2.1 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตาม

จินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อสร้างพื้นฐานการเขียนที่ดี อันจะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการเขียนในระดับสูงได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และคุณลักษณะรักความเป็นไทย

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาคำความต้องการในการเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญรวม 6 คนและสัมภาษณ์ผู้รู้ท้องถิ่นจำนวน 6 คน พบว่าแบบฝึกควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีภาพประกอบและมีคำถาม ทบทวน ให้นักเรียนได้ศึกษาจากสถานที่จริงและต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลท้องถิ่นตามคำขวัญ

ของอำเภอคือ ทำเงินไหลผ่าน โรงงานมากมี ของดีเบญจรงค์ ดงกล้วยไม้งาม

2. พัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึก วางแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ประกอบด้วย

1. สร้างแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดย 1) สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึก 2) ระบุตัวชี้วัด 3) กำหนดขอบข่ายเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของสาระที่ 2 การเขียน 4) วางแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยที่ 8 กระตุ้มแบบบ้านเรา ซึ่งมี 4 แผน รวม 12 ชั่วโมง 5) สร้างแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นประกอบด้วย (1.) ชื่อแบบฝึก (2.) คำนำ (3.) ตัวชี้วัด (4.) คำชี้แจง (5.) แบบทดสอบก่อนเรียน (6.) แบบฝึก (7.) แบบทดสอบหลังเรียน 6) นำแบบฝึกการเขียนเรื่องที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ 7) นำแบบฝึกการเขียนเรื่องที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ด้านนวัตกรรมและด้านวัดประเมินผลด้านละ 1 คน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.988) นำแบบฝึกการเขียนเรื่องที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 แบบรายบุคคล (Individual Tryout) ทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ได้ค่าเท่ากับ 64.44/68.89 นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาหา

ประสิทธิภาพกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) ทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ได้ค่าเท่ากับ 75.93/76.30 9) นำแบบฝึกการเขียนเรื่องที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดย 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท2.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ศรีบุญยานุสรณ์ 2) ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 3) วิเคราะห์เนื้อหา ตัวชี้วัดและมาตรฐานต่างๆ เพื่อเขียนตัวชี้วัดการเรียนรู้ 4) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรื่องจำนวน 4 แผน คือ ทำจินตนาการผ่าน โรงงานมากมี ของดีเบญจรงค์ และดงกล้วยไม้งาม ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการวัดประเมินผล 5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการเรียนการสอนภาษาไทยและเนื้อหาตรวจสอบความถูกต้องและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าเท่ากับ 0.98 และปรับปรุงแก้ไข 7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3. สร้างแบบทดสอบโดย 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: สาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา 3) วิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัดเนื้อหา ในคำอธิบาย เพื่อเขียนตัวชี้วัดเนื้อหา 4) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและ

สร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน จำนวน 1 ข้อ 5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องที่สร้างขึ้นเสน้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไข 6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ได้ค่าเท่ากับ 0.67 7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จำนวน 29 คน ตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ 3, 2, 1 ระดับ 3 = ดี (11-15 คะแนน) ระดับ 2 = พอใช้ (10-6 คะแนน) ระดับ 1 = ต้องปรับปรุง (1-5 คะแนน) ซึ่งจะมีเกณฑ์การตรวจ 6 รายการ คือ 1.) การตั้งชื่อเรื่อง 2.) การใช้ภาษาสื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกล้อตาม 3.) เนื้อเรื่อง 4.) ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดเรื่อง 5.) การคิดริเริ่ม 6.) การสะกดคำโดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองเชื่อมโยงความคิดในการเขียน ซึ่งมีรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ		
	1 = ต้องปรับปรุง	2 = พอใช้	3 = ดี
การตั้งชื่อเรื่อง	ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับภาพหรือเรื่องกระชับ แต่ไม่น่าสนใจ	ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับภาพหรือเรื่องกระชับน่าสนใจ	-
การใช้ภาษาสื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำไม่ถูกต้อง สื่อความหมายไม่ชัดเจนไม่เห็นภาพและไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจนแต่ไม่เห็นภาพและไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม
เนื้อเรื่อง	เนื้อหาถูกต้องไม่สอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นและไม่ครบถ้วน	เนื้อหาถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นแต่ไม่ครบถ้วน	เนื้อหาถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นและครบถ้วน
ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกันตลอดเรื่อง	ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่องแต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน	ลำดับเนื้อหา ได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกันตลอดเรื่อง	-
การคิดริเริ่ม	ความคิดในการเขียนไม่แปลกใหม่และเลียนแบบข้อความของคนอื่น	มีความคิดในการเขียนแปลกใหม่แต่ดัดแปลงมาจากของคนอื่น	มีความคิดในการเขียนแปลกใหม่ไม่ซ้ำหรือเลียนแบบ
การสะกดคำ	เขียนหนังสือตกหล่นผิด 1-5 คำ	เขียนหนังสือไม่ตกหล่นถูกต้องทุกคำ	-

7) หาความเชื่อมั่นแบบทดสอบโดยใช้แบบสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (มาเรียม นิลพันธุ์ 2549: 183) เกณฑ์การหาความเชื่อมั่นของข้อสอบกำหนดไว้ 0.80 ขึ้นไป 8) นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์แล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนโดย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ แยกเป็น 3 ด้าน คือ รูปแบบของแบบฝึก กิจกรรมการเรียนรู้ และประโยชน์ในการเรียนรู้ 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ

ตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข 4) นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ได้ค่าเท่ากับ 1.00 5) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. แบบสังเกตพฤติกรรมแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อประเมินคุณลักษณะรักความเป็นไทย โดย 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม 2) ศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทยจากเอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

3) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมตามข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยนำมาเป็นประเด็นในการเขียนข้อสังเกต 4) นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงของเชิงเนื้อหาแล้ว ปรับปรุงแก้ไข 5) นำแบบสังเกตที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ด้านภาษาและด้านข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าเท่ากับ 1.00

6) ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบสังเกตพฤติกรรมไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จำนวน 161 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 จำนวน 29 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ด้วย การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากห้องเรียน แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Pre-Experimental Designs ใช้แบบ One Group Pretest - Posttest Design

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ทดสอบทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมกับ

สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ทดลอง รวม 3 สัปดาห์ โดยสอนสัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ไม่นับวันที่สอบ ซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1) จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยคละความสามารถเก่ง ปานกลางและอ่อน แต่ละกลุ่มดูภาพเกี่ยวกับท้องถิ่นที่ติดบนกระดานแล้วนึกถึงอะไรเขียนมาให้ได้มากที่สุด (กิจกรรมที่ 1 ดูภาพเขียนคำ) 2) แต่ละกลุ่มนำคำที่ผู้สอนกำหนดให้จัดเข้าหมวดหมู่ให้เหมาะสม (กิจกรรมที่ 2 จัดหมวดหมู่คำ) 3) ผู้สอนอธิบายความรู้เกี่ยวกับการอ่าน วิธีอ่าน ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจพอสังเขป อธิบายความสำคัญของการเขียน ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างการอ่านและการเขียน 4) ผู้เรียนแต่ละคู่อ่านสารคดีเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นโดยค้นคว้าด้วยตนเองจากห้อง e-Learning หรือสถานที่จริงแล้วตอบคำถามจากเรื่อง (กิจกรรมที่ 3 ตอบคำถาม) 5) อภิปรายสรุปร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้แล้วทำเป็นแผนผังมโนคติ (กิจกรรมที่ 4 แผนผังความคิด) 6) ผู้เรียนนำเสนองานและซักถามข้อสงสัย 7) ผู้เรียนอ่านเรื่องตัวอย่างแล้วสังเกตการเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง การลำดับเนื้อเรื่อง สรุปและการใช้ภาษา 8) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับการเขียนเรื่อง คือต้องมี (1) องค์ประกอบของการเขียนเรื่องครบถ้วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป (2) การใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษาต้องถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลสถานที่และกาลเทศะ (3) การเขียนลำดับเหตุการณ์มีความสอดคล้องกันตลอดเรื่อง (4) การให้ข้อคิดหรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม 9) ผู้สอนคืนกิจกรรมที่ 1-4 แก่ผู้เรียน ผู้เรียนตรวจสอบว่า

มีข้อบกพร่องใดบ้างเพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไข และใช้ประกอบในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ในกิจกรรมที่ 5 10) ผู้เรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ (กิจกรรมที่ 5 เขียนเรื่อง)

3. ทดสอบทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์หลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. นำแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาหาค่าประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Tryout)

4. ประเมินและปรับปรุงแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ก่อนเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่อง ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 9.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.766 ผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน ด้วยแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.00 และนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น เปรียบเทียบโดยใช้ค่า t (t-test) ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางต่อไปนี้

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	29	15	9.76	1.766	11.608*
ทดสอบหลังเรียน (Post-test)	29	15	13.00	1.00	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการเขียนเรื่องให้มีความสมบูรณ์ โดย 1) กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมผู้สอนต้องกระชับเวลาให้มากขึ้น เพื่อจะมีเวลาในการเขียนงานมากขึ้นเพราะนักเรียนบางคนไม่สามารถทำแบบฝึกให้เสร็จทันเวลาได้ 2) การจัดรูปแบบของหน้ากระดาษให้เหมาะสม การเว้นวรรคตอนให้พอเหมาะ เพิ่มพื้นที่ในการตอบคำถามให้เพียงพอและปรับปรุงแก้ไขภาพบางภาพที่ยังไม่ชัดเจน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ พบว่าแบบฝึกช่วยเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้นชัดเจนขึ้น เป็นการเน้นย้ำซ้ำทวนเนื้อหา นั้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความคล่อง เกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แบบฝึกมีส่วนช่วยลดความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้ครูเข้าใจผู้เรียนว่าควร

จะเพิ่มเติมหรือปรับปรุงสิ่งใด ผลการศึกษารูปแบบ และแนวทางการสร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า แบบฝึกที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องเป็นแบบฝึกที่มีรูปภาพและมีเนื้อหาที่น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนข้อของแบบฝึกไม่มากเกินไป 1 ชุด เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้สึกทำงานไม่มากเกินไป มีความสุขในการเรียน และประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรื่องพบว่าค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นแบบภาคสนาม (Field Tryout) มีค่าเท่ากับ 84.66/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ซึ่งกำหนดไว้

3. ผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักเรียนมีความสามารถในการเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับดีและมีความสุข สนุกสนานกับการเรียน

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรื่องด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกการเขียนเรื่องอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเห็นว่าแบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นกว่าเดิม กิจกรรมของแบบฝึกไม่ยุ่งยากซับซ้อน ข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่านักเรียนอยากทำอีกโดยให้เปลี่ยนเป็นสถานที่สำคัญอื่นๆ และเพิ่มเวลาให้มากขึ้น จากการประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่านักเรียน

มีความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม มีความกระตือรือร้น เพลิดเพลินกับการเรียนรู้ สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ได้มากขึ้น มีมารยาทในการเขียน กล่าวซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ ผลการประเมินคุณลักษณะรักความเป็นไทย โดยการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมแบบมาตราส่วนประมาณค่า พบว่าคุณลักษณะรักความเป็นไทยของนักเรียนอยู่ในระดับ ดี คือนักเรียนใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม ใช้ผิดหรือไม่ใช้ 1-3 ครั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพการพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่าแบบฝึกการเขียนเรื่องประกอบด้วย 1) ชื่อแบบฝึก 2) คำนำ 3) ตัวชี้วัด 4) คำชี้แจง 5) แบบทดสอบก่อนเรียน 6) แบบฝึก 7) แบบทดสอบหลังเรียน ด้านการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกการเขียนเรื่องพบว่า การทดสอบแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ 64.44/68.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 60/60 ที่กำหนด เนื่องจากนำแบบฝึกไปทดลองใช้ครั้งแรกจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้เพื่อนำผลที่ได้ไปแก้ไขสำหรับการทดลองครั้งต่อไป ส่วนการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ 75.93/76.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนด เนื่องจากการนำผลการทดลองใช้ในครั้งแรกมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน หลังจากนั้นจึงนำแบบฝึก การเขียนเรื่องไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Tryout) พบว่า ได้ค่าประสิทธิภาพ 84.66/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกโดยผ่านการศึกษา แนวคิด

ทฤษฎี หลักการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ศึกษาความต้องการของครูผู้สอนภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำมาสร้างแบบฝึกตามกระบวนการสร้างตามองค์ประกอบและความคิดเห็นทำให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นตอบสนองความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี ประวดี (2548: 85) นฤดี ผิวงาม (2545: 82) และมณฑนกร เจริญรักษา (2552: 119) ที่พบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน โดยการศึกษาความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาและหาประสิทธิภาพ นำไปทดลองใช้และประเมินผลพร้อมกับปรับปรุงแก้ไข จะส่งผลให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) และค่าประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) เป็นไปตามเกณฑ์

2. ผลการทดลองใช้แบบฝึกการเขียนเรื่อง พบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้พบว่านักเรียนชื่นชอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้ความสนใจ กระตือรือร้น ร่วมมือปฏิบัติกิจกรรม กล้าซักถาม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ ส่วนการปรับปรุงเพื่อเป็นแบบฝึกการเขียนเรื่องฉบับสมบูรณ์ โดยการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน รมั้ดระวังการฉีกคำ ภาพประกอบ คำสั่งที่ชัดเจน และควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับตัวชี้วัด มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ไม่ขัดต่อความมั่นคงของชาติ คุณธรรมและจริยธรรม ต้องใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ส่งเสริมการพัฒนาการเขียนเรื่องให้มีความยืดหยุ่น สอนความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ผลการประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกการเขียนเรื่องที่สร้างขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้มีการฝึกกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ส่งเสริมการคิดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนฝึกจนเกิดความชำนาญก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการซึ่งสอดคล้องกับ ก่อ สวัสดิทานิชย์ (2541: 1-2, อ้างถึงในมณฑนกร เจริญรักษา, 2552: 125) ที่กล่าวว่า แบบฝึกที่สร้างหลายๆ แบบ เพื่อฝึกฝนทักษะอันเดียวกัน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและมีความคงทนในการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักการสร้างแบบฝึกของ ริเวอร์ส (Rivers 1970) ที่ว่าการสร้างแบบฝึกควรสร้างหลายๆ แบบและควรมีภาพประกอบเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กตามวัย ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและคงทนถาวร ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538: 53) ที่กล่าวถึงว่าแบบฝึกเป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระของครู ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียน ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง และอดุลย์ ภูปลื้ม (2539: 24-25) ว่าแบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน ช่วยให้จดจำเนื้อหา และคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง ทำให้ครูประหยัด

เวลาและทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วยอีกทั้งได้ไปศึกษาจากสถานที่จริงและค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองจากห้อง e-Learning ซึ่งสอดคล้องกับแคมป์เบลล์และวิลลิส (Campbell and Willis 1978) ที่กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะสามารถพัฒนาขึ้นได้ด้วยการได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกตัวเด็ก ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อและให้โอกาสแก่เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องแก้ปัญหาให้โอกาสเด็กได้คิดค้นหรือริเริ่มสิ่งใหม่ๆ แปลกๆ คิดและเขียน ผลิตผลงานออกมาจากความคิดของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของทรงศรี สดคมขำ (2547: 119) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณวรรณ รัตนเดชกำจาย (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้ว วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และวันเพ็ญ คุณพิริยะทวิกำจาย (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้ว วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการประเมินด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

โดยเฉพาะประเด็นความคิดเห็นด้านประโยชน์ในการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกคือแบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้ศึกษาข้อมูลหรือไปสถานที่จริงทำให้มีข้อมูลต่างๆ ที่จะเขียนจะสามารถส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ต่อไปอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับกิตติคม คาวีรัตน์ (2545: 31) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญจะช่วยให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวา สนุกสนาน มีกิจกรรมเคลื่อนไหวตลอดเวลา ทำให้ครูและนักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

ผลการประเมินคุณลักษณะรักความเป็นไทยพบว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมีคุณลักษณะรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี คือใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผลการปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการเขียนเรื่องมีการแก้ไขปรับปรุงด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการจัดการเรียนรู้จากง่ายไปยาก ปรับภาพประกอบให้ชัดเจน ตรวจสอบการพิมพ์และปรับคำสั่งให้ชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกการเขียนเรื่องเป็นแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการไปศึกษาจากสถานที่จริงและจากการค้นคว้าจากห้อง e-Learning ของโรงเรียนซึ่งต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแบบฝึกต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของฮุสตันและโฮว์แซม (Houston and Howsam, 1927: 72, อ้างถึงใน สาวิตรี ประวัตติ, 2545: 113) ที่ว่าไม่มีชุดการเรียนรู้ใดเหมาะสมในตัวเอง จึงควรมีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 84.66/86.67 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนให้กับนักเรียนอีกทั้งยังส่งเสริมการคิดจินตนาการและคิดอย่างสร้างสรรค์อีกด้วย

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผลการใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ดังนั้น ครูผู้สอนควรพัฒนาต่อไปเพื่อเพิ่มระดับความสามารถในการเขียนเรื่องให้ดียิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดในด้านประโยชน์ในการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกคือ แบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ดังนั้นควรให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลท้องถิ่นในด้านอื่นๆ และบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย

4. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะรักความเป็นไทยอยู่ในระดับ ดี คือ นักเรียนใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้อง

เหมาะสมมีใช้ผิดหรือไม่ใช้ผิด 1-3 ครั้ง เพราะฉะนั้น จึงควรมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่นๆ ด้วยเพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนในชั้นต่างๆ โดยเฉพาะชั้นประถมตอนปลาย (ป.4-6) ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับสูงต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนประเภทอื่น เช่นการเขียนบันทึก การเขียนสรุปความ การเขียนเรียงความสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นต่างๆ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้วิธีสอนที่หลากหลาย เช่นการใช้วิธีสอนแบบ Constructivism และวิธีสอนแบบ Story Line เป็นต้น

4. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่นๆ เช่น รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การอยู่อย่างพอเพียง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติคม คาวีรัตน์. (2542). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงศรี สดคมขำ. (2547). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นฤดี ผิวงาม. (2545). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่อง วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2538). **แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนาหลักสูตร 11, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2538) : 53.**
- มณฑนกร เจริญรักษา. (2552). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- โรงเรียนครุฑหาร. (2552). **จิตวิทยาการเรียนรู้. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2552. จาก <http://www.ais.rtaf.mi.th/.../000เอกสารการสอน/.../3%20จิตวิทยาการเรียนรู้.doc>.**
- โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์. (2550). ฝ่ายวิชาการ. **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ปีการศึกษา 2550. (อัดสำเนา).**
- โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์. (2551). ฝ่ายวิชาการ. **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ปีการศึกษา 2551. (อัดสำเนา).**
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). **การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). **แนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สาวิตรี ประวัตติ. (2545). **การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2552. จาก [http:// www.niets.or.th](http://www.niets.or.th).**

- สิริพร กอบแก้ว. (2543). **การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มคำและแบบฝึกที่จัดคำละคำ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรุณวรรณ รัตนเดชกำจาย. (2547). **การพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้ว วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2545). **กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). **พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Campbell, J.A. and J, Willis. (1978). **Modifying Components of Creative Behavior in the Natural Environment**. Behavior Modification. 2: 49-564 ; February.
- Rivers,W.M. (1970). **Teaching Foreign-Language Skills**. 3rd ed. Chicago: The University of Chicago Press.
- Thorndike, E.L. (1931). **Human Learning**. New York: Appleton.